

Rizik od poplave u regionu je jedan od najvećih u Evropi. Zbog klimatskih promena, učestalosti i obima poplava očekuje se porast poplava u budućnosti. Aktivnosti u vezi gazdovanja šumama u šumama i vodnim staništima plavnih područja duž Dunava značajno su pogođena nivoom vode i poplavnim događajima. Planiranje poslovanja u poplavnim područjima (pošumljavanje, seča šuma) i aktivnosti od javnog interesa (turizma, poput lova i ribolova) u tim okolnostima zavisi od razumevanja dinamike voda i lokalna ograničenja ili mogućnosti povezane sa vodnim događajima.

□□□□□□□□□□ **Projekat SafeForest**

Uzimajući u obzir aktuelnost teme, Javno preduzeće „Vojvodinašume“ PETROVARADIN (Vodeći korisnik), Institut za nizijsko šumarstvo i životnu sredinu iz Novog Sada i Vodoprivredna direkcija za Donji Dunav iz Baje, Mađarske, zajedničkim naporima su pripremili i aplicirali projekat u okviru Interreg-IPA programa prekogranične saradnje Mađarska-Srbija. Projekat je odobren pod nazivom „Poboljšanje gazdovanja šumama u ravničarskom području u zoni Dunava u HU-SRB CBC području“ (skraćenog naziva SafeForest, sa oznakom: HUSRB/1903/11/0070).

Opšti cilj projekta je povećati sposobnost pravovremenog reagovanja na moguće štete koje izazivaju poplave u šumama u Mađarskoj i Srbiji i pružanje rešenja koje omogućava razvoj i održavanje sistema za efikasne prognoze i upozorenja.

Ukupan budžet projekta je 354.121,61 evra za sve partnere. Projekat je započet u oktobru 2020. godine sa periodom trajanja od 18 meseci. Projekat se izvodi na dva šumska plavna područja u Mađarskoj i Srbiji (Koviljsko-Petrovaradinski Rit) smeštena uz Dunav, u okviru UNESCO rezervata Mura-Drava-Dunav. Koviljsko – Petrovaradinski rit je specijalni rezervat prirode koji predstavlja kompleks barsko-močvarnih i šumskih ekosistema (ukupne površine 5.895 ha), sa brojnim životnim zajednicama, funkcionalno povezanih u integralnu celinu. U dosadašnjem periodu trajanja projekta je sprovedeno snimanje terena LIDAR tehnologijom (lasersko skeniranje terena), a obezbeđeni su i ortofoto snimci. Na osnovu podataka LIDAR snimanja napravljen je digitalni model terena (DMT).

Zasnovan na digitalnom modelu terena i periodičnim evidencijama nivoa vode i njegove dinamike, model poplave će se razviti u obliku veb platforme namenjene krajnjim korisnicima za pravovremeno planiranje aktivnosti u šumama proučavanih područja, kao što su pošumljavanje, gajenje šuma, sječa šume, zaštita divljači, itd.

Uspostavljanje veb portala zasnovanog na sistemu ranog upozoravanja na poplave i dinamiku vode omogućiće blagovremeno planiranje i sprovođenje aktivnosti kao što su fiksiranje stovarišta drveta, korišćenje šuma, evakuacija divljih životinja, upravljanje staništima,

planiranje gazdovanja, itd. Izrada veb portala biće završena do kraja godine.

□□□□□□□□□□ **JP „Vojvodinašume“ fabrika na otvorenom**

Vezano za realizaciju projekta SafeForest, direktor JP Vojvodinašume Kokai Roland je naglasio:

- Svedoci smo brojnih aktivnosti koje se preduzimaju u pravcu podizanja svesti o značaju očuvanja životne sredine i značaju borbe protiv klimatskih promena. Naravno da je podizanje svesti veoma važno, ali je neophodno preduzeti i konkretne korake, a mi se trudimo da pokažemo delima da smo sposobni na više od javnog zalaganja. Slična logika važi i za proces pridruživanja EU, naime procenat iskorišćenja dostupnih sredstava iz EU fondova mnogo više govori institucijama EU o nama i našoj sposobnosti da postanemo deo EU porodice, nego javno zauzimanje stavova.

Za sprovođenje projekata finansiranih od strane institucija EU potrebno je raspolagati odgovarajućim kapacitetima, pre svega kadrovskim, ali i finansijskim pošto učesnici u projektu finansiraju deo projektnih aktivnosti unapred, a donator pokriva troškove tih aktivnosti tek nakon realizacije istih i prihvatanja izveštaja. JP Vojvodinašume raspolažu odgovarajućim kapacitetima i smatramo da je naša obaveza da budemo lider na tom planu. Vrednost projekta SafeForest je oko 41.000.000 dinara, od čega su oko 35.000.000 dinara sredstva koja obezbeđuje donator (Interreg IPA Mađarska Srbija program prekogranične saradnje), a ostatak obezbeđuju projektni partneri.

Delatnost JP Vojvodinašuma je u mnogome vezana za klimatske uslove obzirom na činjenicu da smo praktično fabrika na otvorenom. Vodostaji na rekama i nivo podzemnih voda mogu da spreče obavljanje nekih naših aktivnosti na duži rok i prouzrokuju ozbiljnu materijalnu štetu. Realizacija projekta SafeForest će pomoći da se na vreme predvidi kretanje nivoa vode i širenje poplavnih talasa u regionu, zahvaljujući tome ćemo biti u mogućnosti da predupredimo nastanak šteta - rekao je Kokai.

O programu Interreg-IPA CBC Mađarska-Srbija

Interreg-IPA program prekogranične saradnje Mađarska-Srbija implementira se u okviru finansijskog perioda 2014-2020 Evropske unije, putem Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA). Po principu „zajedničkog sistema upravljanja“ zemalja učesnica – Mađarske i Srbije, program finansira i podržava projekte saradnje organizacija iz Programske oblasti – okruga Čongrad (Csongrád) i Bač-Kiškun (Bács-Kiskun) u Mađarskoj i okruga Zapadna Bačka, Severna Bačka, Južna Bačka, Severni Banat, Srednji Banat, Južni Banat i Srem u Srbiji. Program pomaže razvoj i stabilnost pograničnog regiona, unapređuje opšti kvalitet života u njemu, omogućava ekonomsku saradnju organizacija iz ove dve zemlje, neguje zajednički identitet, kulturno i istorijsko nasleđe pograničnog regiona i doprinosi njegovoj ekološkoj održivosti i sigurnosti.

Za više informacija, molimo posetite veb-sajt programa: www.interreg-ipa-husrb.com.

